

Anonymizované znění

Překlad

C-77/24 – 1

Věc C-77/24 [Wunner] ⁱ

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

1. února 2024

Předkládající soud:

Oberster Gerichtshof (Rakousko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

11. ledna 2024

Navrhovatelé v řízení o opravném prostředku „Revisionsrekurs“:

NM

OU

Odpůrce v řízení o opravném prostředku „Revisionsrekurs“:

TE

Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) přijal [OMISSIS] ve věci žalobce TE 1100 Vídeň [OMISSIS] proti žalovaným 1. NM, Malta, M-XBX 1120 Ta'Xbiex, [OMISSIS] 2. OU, Kypr, CY-2108 Nicosia, [OMISSIS] o zaplacení 18 547,67 EUR plus příslušenství, na základě opravného prostředku „Revisionsrekurs“ podaného žalovanými proti usnesení Oberlandesgericht Wien (Vrchní zemský soud ve Vídni) ze dne 4. září 2023, č.j. 15 R 96/23g-46, jímž bylo zčásti zrušeno usnesení Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Zemský soud pro občanskoprávní věci ve Vídni) ze dne 27. dubna 2023, č.j. 11 Cg 61/22d-29, toto

u s n e s e n í:

ⁱ Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádného z účastníků řízení.

I. Řízení přerušené usnesením ze dne 9. listopadu 2023, sp. zn. 5 Ob 181/23p, pokračuje.

II. Soudnímu dvoru Evropské unie se na základě článku 267 SFEU předkládají k rozhodnutí následující předběžné otázky:

1. Musí být čl. 1 odst. 2 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy („nařízení Řím II“) vykládán v tom smyslu, že se týká rovněž nároků na náhradu škody vůči orgánu společnosti, kterou věřitel společnosti opírá o deliktní náhradu škody z důvodu porušení ochranných norem (jako je například ustanovení práva upravujícího hazardní hry) tímto orgánem?

2. V případě záporné odpovědi na první otázku:

Musí být čl. 4 odst. 1 uvedeného nařízení vykládán v tom smyslu, že se místo vzniku škody u žaloby na deliktní náhradu škody podané proti orgánu společnosti, která v Rakousku nabízí online hazardní hru, aniž má koncesi, z důvodu utrpených herních ztrát řídí

a) místem, ze kterého hráč provádí platby ze svého bankovního účtu na hráčský účet vedený společností,

b) místem, kde společnost vede hráčský účet, na němž se zaznamenávají platby hráče, zisky, ztráty a bonusy,

c) místem, z něhož hráč prostřednictvím tohoto hráčského účtu provádí sázky, které v konečném důsledku vedly ke ztrátě,

d) bydlištěm hráče jako místem, kde se nachází jeho pohledávka na vyplacení zůstatku na jeho hráčském účtu,

e) místem, kde se nachází jeho hlavní majetek?

III. [OMISSIS] [přerušení řízení]

O d ů v o d n ě n í:

K bodu I.:

1 Senát rozhodující ve věci přerušil řízení usnesením ze dne 9. listopadu 2023 do rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou Soudnímu dvoru předložil Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud) dne 19. října 2023 ve věci 5 Ob 110/23i.

2 Žalobce v řízení, na kterém se tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce zakládala, nyní svou žalobu stáhl a vzdal se svého nároku, což vzal senát

rozhodující ve věci na vědomí usnesením ze dne 23. listopadu 2023 a dotčená žádost o rozhodnutí o předběžné otázce byla vzata zpět. Je tedy nezbytné v řízení pokračovat a vyjasnit otázky týkající se unijního práva v tomto řízení.

K bodu II.:

A. Skutkový stav

- 3 Společnost Titanium Brace Marketing Limited (dále jen „Titanium“) provozovala ze svého sídla na Maltě online kasino na internetové stránce www.drueckglueck.com. Její nabídka byla určena pro celý evropský trh. Společnost je držitelkou platné maltské koncese na hazardní hry, nikoliv ale koncese podle rakouského Glücksspielgesetz (zákon o hazardních hrách) a v současnosti je v insolvenční.
- 4 Žalobce, který má bydliště v obvodu prvního soudu, hrál v období od 14. 11. 2019 do 3. 4. 2020 online hazardní hry na internetových stránkách společnosti Titanium a zaplatil částku, která je předmětem žaloby, aniž dosáhl výhry. Žalovaní byli v tomto období „řediteli“ společnosti Titanium.
- 5 Žalobce, aby mohl hrát na internetových stránkách společnosti Titanium, si musel otevřít zákaznický účet na Maltě. Ze svého rakouského bankovního účtu poukázal částku na účet u maltské banky, čímž si nabil svůj hráčský účet (zákaznický účet). Tyto platby mu společnost Titanium připsala jako zůstatek. Účet, který byl na Maltě pro žalobce otevřen, byl účet na skutečné peníze u společnosti Titanium pro něj jako hráče, který nebyl propojený s majetkem společnosti Titanium. Když se žalobce rozhodl zahrát si nějakou hazardní hru, byla sázka odečtena z jeho hráčského účtu. V případě výhry by tato výhra byla připsána na jeho hráčský účet. Žalobce utrpěl celkovou herní ztrátu ve výši 18 547,67 eur.

B. Procesní stanoviska účastníků řízení a dosavadní průběh řízení

- 6 Žalobce se domáhá vrácení své ztráty od obou žalovaných. Tvrdí, že společnost Titanium neměla rakouskou koncesi a smlouva o hazardních hrách je proto neplatná. Svou pohledávku založil na náhradě škody, protože zásah do rakouského monopolu na hazardní hry představuje porušení ochranné normy. Žalovaní byli jako jednatele společnosti Titanium zodpovědní za to, že společnost nabízela v Rakousku nelegální hazardní hru. Vůči svým věřitelům ručí za porušení ustanovení na ochranu hráčů podle rakouského zákona o hazardních hrách osobně a jako spolupachatelé podle § 1301 Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (všeobecný občanský zákoník, dále jen „ABGB“) solidárně. Příslušnost soudu prvního stupně se (mimo jiné) opírala o čl. 7 bod 2 nařízení č. 1215/2012.
- 7 Žalovaní podali námitku mezinárodní nepřislusnosti. Měli za to, že žalobce se nemůže dovolávat čl. 7 bodu 2 nařízení č. 1215/2012. Žalovaní nebyli oprávněni rozhodnout o tom, zda má společnost Titanium opustit rakouský trh, na němž se již etablovala. Nepřijímali strategická rozhodnutí, druhý žalovaný byl pouze spojovacím článkem k maltskému orgánu pro hazardní hry. Místem, kde došlo ke

škodné události, a místem, kde vznikla škoda, je Malta. Ve vztahu k žalovaným musí být použito nikoliv rakouské, nýbrž maltské právo, které odpovědnost orgánů společnosti vůči věřitelům nestanoví.

- 8 Soud prvního stupně žalobu zamítl pro mezinárodní nepřislusnost.
- 9 Odvolací soud zrušil toto rozhodnutí v tom rozsahu, v němž žalobce opíral své nároky o právní důvod deliktní náhrady škody, a soudu prvního stupně uložil, aby řízení zahájil a odhlédl přitom od použitého důvodu zamítnutí.
- 10 S přihlédnutím k rozhodnutí ve věci 10 Ob 56/22s, které Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud) přijal nedávno v podobné věci, jsou podle čl. 7 bodu 2 nařízení č. 1215/2012 splněny podmínky pro příslusnost soudu místa, kde došlo ke škodné události. Jednatelé společnosti s ručením omezeným ručí za vlastní zaviněné jednání v zásadě pouze vůči společnosti, výjimky existují pouze v případech upravených zákonem, při úmyslném poškození věřitelů, trestném jednání nebo při zaviněném porušení ochranné normy. V rozhodnutí 6 Ob 168/19b Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud) uvedl, že porušení ustanovení na ochranu hráčů představuje nejen porušení povinnosti, které prostřednictvím orgánů společnosti zakládá její povinnost směrem ven nahradit škodu, nýbrž rovněž umožňuje, aby se žalobce domáhal nároků i osobně vůči žalovaným jednatelům. O to se žalobce opírá i v projednávané věci. Místo, kde škoda vznikla, se nachází v Rakousku, protože se sázka učiněná na Maltě řídí úspěchem či neúspěchem hry a ztráty jsou vyrovnávány výhrami. První škodou je až konečná ztráta, která se ve vztahu k hráči projeví tím, že mu dotčená částka chybí v jeho majetku nacházejícím se v Rakousku. I tvrzené porušení veřejnoprávních rakouských imperativních ustanovení ze strany žalovaných vede k tomu, že škoda vznikla v Rakousku.
- 11 Odvolací soud rozhodl o přípustnosti opravného prostředku „Revisionsrekurs“, protože neexistuje judikatura nejvyššího soudu týkající se otázky mezinárodní příslusnosti rakouských soudů pro podobné žaloby proti jednatelům společností provozujících hazardní hry.
- 12 Opravný prostředek „Revisionsrekurs“ podaný žalovanými se domáhá toho, aby rozhodnutí bylo pozměněno v tom smyslu, že bude obnoveno rozhodnutí soudu prvního stupně o zamítnutí žaloby, podpůrně aby bylo zrušeno a vráceno předchozím soudním stupňům.
- 13 Žalobce navrhuje, aby opravnému prostředku „Revisionsrekurs“ nebylo vyhověno.

C. Příslušné právní předpisy

- 14 Článek 7 nařízení č. 1215/2012 zní:

„Osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může být v jiném členském státě žalována:

[...]

2) ve věcech týkajících se protiprávního jednání či jednání, které je postaveno na roveň protiprávnímu jednání, u soudu místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události.

15 Článek 1 nařízení Řím II zní:

Odstavec 1: Toto nařízení se vztahuje na mimosmluvní závazkové vztahy občanského a obchodního práva v případě kolize právních řádů. [...]

Odstavec 2: „Z oblasti působnosti tohoto nařízení se vyjmají

[...]

d) mimosmluvní závazkové vztahy, které vyplývají z práva obchodních společností a jiných zapsaných nebo nezapsaných právnických osob a týkají se například vzniku, zápisem nebo jinak, způsobilosti k právům a právním úkonům, vnitřního uspořádání nebo rušení obchodních společností a jiných zapsaných nebo nezapsaných právnických osob, osobní odpovědnosti vedoucích osob a členů za závazky obchodní společnosti nebo právnické osoby a osobní odpovědnost auditorů vůči obchodní společnosti nebo jejím členům za zákonný audit účetních dokladů; “

16 Článek 4 odst. 1 nařízení Řím II zní:

„Nestanoví-li toto nařízení jinak, je rozhodným právem pro mimosmluvní závazkové vztahy, které vznikají z civilních deliktů, právo země, kde škoda vznikla, bez ohledu na to, ve které zemi došlo ke skutečnosti, jež vedla ke vzniku škody, a bez ohledu na to, ve které zemi nebo kterých zemích se projeví nepřímé následky této skutečnosti. “

17 Ustanovení § 1301 ABGB zní:

Odpovědnost za protiprávně způsobenou škodu může nést několik osob, pokud k ní přispěly společně, přímým či nepřímým způsobem, naváděním, vyhrůžkami, příkazy, napomáháním, přechováváním a podobě; nebo i jen opomenutím zvláštní povinnosti zabránit újmě.

18 Ustanovení § 1311 ABGB zní:

„Pouhá náhoda se dotýká toho, v jehož majetku nebo osobě se uskuteční. Způsobil-li ovšem někdo náhodu svým zaviněním, dopustil se porušení zákona, jehož cílem je předcházet náhodným poškozením; nebo [OMISSIS] ručí za veškerou újmu, k níž by jinak nedošlo. “

§ 3 rakouského Glücksspielgesetz (zákon o hazardních hrách, dále jen GSpG) zní:

„Není-li v tomto spolkovém zákoně stanoveno jinak, je právo na provozování hazardních her vyhrazeno spolkovému státu (monopol na hazardní hry).“

D. Odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 19 1.1. Pro posouzení mezinárodní příslušnosti jsou podle rakouské judikatury rozhodující tvrzení v žalobě. Žalobce se nemusí výslovně dovolávat určení příslušnosti podle nařízení č. 1215/2012. Musí pouze uvést nezbytný skutkový stav. U takzvaných „dvakrát relevantních skutečností“, tedy skutečností, z nichž je dovozována jak mezinárodní příslušnost, tak i opodstatněnost návrhu, musí postačovat, že jsou argumenty žaloby soudržné, aby přezkum příslušnosti nebyl zatížen obsáhlým přezkumem skutkového stavu. Otázka mezinárodní příslušnosti je tedy posuzována v závislosti na tom, zda jsou tvrzení v žalobě soudržná.
- 20 1.2. Podle stávající judikatury týkající se rakouského práva může být orgán společnosti v zásadě podle § 1311 AGBG navenek odpovědný za zaviněné porušení ochranné normy, přičemž ustanovení na ochranu hráčů v GSpG již byla kvalifikována jako ochranná norma. Maltské právo upravující náhradu škody podle tvrzení žalovaných takovouto odpovědnost nezná.
- 21 1.3. Tvrzení nároků na náhradu škody na základě deliktní odpovědnosti proti žalovaným, které se ve smyslu čl. 7 bodu 2 nařízení č. 1215/2012 zakládají na deliktní nebo kvazideliktní odpovědnosti, by proto – na základě rakouského práva – nebylo nesoudržné. Z hlediska soudržnosti je ale zapotřebí přezkoumat otázku, zda se použije rakouské hmotné právo, jak tvrdí žalobce. Podle názoru senátu rozhodujícího ve věci se v tomto ohledu nejedná o „*acte claire*“, proto je nezbytné předložit Soudnímu dvoru Evropské unie žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 22 2. Soudní dvůr Evropské unie se, podle všeho, dosud nezabýval dosahem ustanovení o výjimce zakotvené v čl. 1 odst. 2 písm. d) nařízení Řím II. Z jeho rozhodnutí ve věci C-147/12, *ÖFAB*, ovšem – pro oblast mezinárodního občanského práva procesního – vyplývá (bod 42), že výraz „věci týkající se deliktní nebo kvazideliktní odpovědnosti“, jenž je uveden v čl. 5 bodě 3 (tehdy použitelného) nařízení č. 44/2001, musí být chápán v tom smyslu, že se vztahuje na takové žaloby věřitele akciové společnosti, jejichž cílem je určit, že člen představenstva akciové společnosti nebo její akcionář ručí za závazky této společnosti, protože jí umožnili, aby pokračovala v činnosti, přestože neměla dostatek kapitálu a byla nucena vstoupit do likvidace.
- 23 3. Vnitrostátní judikatura týkající se dosahu tohoto ustanovení o výjimce neexistuje. V rakouské a německé literatuře jsou zastávány tyto názory:
- 24 3.1. *Wagner*, Die neue Rom II-Verordnung, IPRax 2008, 1, má za to, že extenzivní výklad čl. 1 odst. 2 písm. d) by sice zahrnoval i ručení společníků a orgánů za pochybení vůči společnosti a externím věřitelům. Podle *Wagnera* ovšem z normativně funkčního pohledu hovoří lepší důvody pro to, aby ručení společníků směrem k věřitelům společnosti bylo navázáno na právo deliktní odpovědnosti.

- 25 3.2. Podle *Lurger/Melcher*, Handbuch Internationales Privatrecht² (2021), bod 5/14 a násl. je v případě výjimky z osobního ručení společníků a orgánů za závazky společnosti nejasné, zda se týká pouze (omezení) společné odpovědnosti (tedy v závislosti na formě společnosti, například prolomení majetkové samostatnosti právnických osob u společníků kapitálové společnosti) nebo zda nadto zahrnuje i odpovědnost za jiná pochybení vůči společnosti a jejím věřitelům. Upozorňují na skutečnost, že judikatura Soudního dvora EU (věc C-147/12) každopádně v oblasti mezinárodní příslušnosti vychází z toho, že nároky v souvislosti s prolomením samostatnosti právnických osob jsou nároky vyplývající z deliktní odpovědnosti.
- 26 3.3. *Neumayr v KBB*⁷ Art 1 Rom II-VO, bod 6, tvrdí, že tato výjimka neplatí pro nároky na náhradu škody uplatněné vůči společníkům a statutárním zástupcům a vyplývající z deliktní odpovědnosti.
- 27 3.4. V Německu je ohledně této výjimky zastáván názor, že si lze představit kvalifikaci nároků zakotvených v právu obchodních společností jako mimosmluvních, zejména deliktních nároků, je-li dotčena osobní zákonná odpovědnost společníků a orgánů za závazky společnosti (*Junker v MüKomm*⁸ Art 1, bod 36). Německý Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, dále jen „BGH“) (II ZR 84/05, NJW 2007, 1529) se zabýval tím, jaké právo se použije na osobní odpovědnost, pokud společnost s ručením omezeným založená podle nizozemského práva nepoužívá dodatek k obchodnímu názvu upozorňující na omezení ručení, a kvalifikoval osobní odpovědnost společníka nikoliv podle práva obchodních společností, nýbrž jako deliktní odpovědnost, protože použití uvedeného dodatku nepatří mezi specifické povinnosti stanovené právem obchodních společností (viz rovněž *Junker*, citace viz výše, bod 38).
- 28 3.5. Rovněž odpovědnost za ohrožení existence, kterou BGH vypracoval na základě ustanovení o deliktní odpovědnosti v hmotném právu (§ 826 Bürgerliches Gesetzbuch [občanský zákoník]) a která má chránit neurčitý počet věřitelů, jimž společník způsobil škodu svým jednáním v rozporu s dobrými mravy, je v Německu kvalifikována převážně jako deliktní (viz *Junker*, citace viz výše, bod 38 a násl. a další citace, rovněž s odlišnými názory).
- 29 3.6. Deliktní propojení nároků na náhradu škody uplatňovaných externími věřiteli společnosti v mezinárodním občanském procesním právu, jak jej zastával Soudní dvůr Evropské unie ve věci C-147/12, *ÖFAB*, by podle názoru senátu rozhodujícího ve věci mohlo i pro oblast nařízení Řím II navzdory širokému znění výjimky upravené v čl. 1 odst. 2 písm. d) uvedeného nařízení hovořit pro její restriktivní výklad a pro to, aby se nevztahovala na deliktní nároky na náhradu škody uplatňované věřiteli společnosti.
- 30 4. Neuplatní-li se tato výjimka v projednávané věci, pak by se podle nařízení Řím II primárně vycházelo z volby práva ve smyslu čl. 14 nařízení, následně ze zvláštní úpravy rozhodného práva v člancích 5 až 9 a konečně z obecného

pravidla stanoveného v článku 4 nařízení Řím II (*Neumayr v KBB*⁷ Vor Art 1 Rom II-VO, bod 3; 6 Ob 186/21b).

- 31 4.1. Volbu rozhodného právo účastníci řízení neuvádí. Rozhodné právo podle článků 5 až 9 nařízení Řím II se týká odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku, nekalé soutěže, škody na životním prostředí, porušení práv duševního vlastnictví a protestní akce v kolektivním vyjednávání, která v projednávané věci není relevantní.
- 32 4.2. Z toho vyplývá, že je nezbytné vycházet z článku 4 nařízení Řím II. O případ upravený v jeho odstavci 2, kdy osoba, vůči které je vznášen nárok, a poškozený mají v okamžiku vzniku škody obvyklé bydliště ve stejné zemi, se v projednávané věci podle žaloby nejedná. Relevantní je proto obecné pravidlo stanovené v čl. 4 odst. 1 nařízení Řím II.
- 33 4.3. Podle něj je rozhodným právem pro mimosmluvní závazkové vztahy, které vznikají z civilních deliktů, právo země, kde škoda vznikla, bez ohledu na to, ve které zemi došlo ke skutečnosti, jež vedla ke vzniku škody, a bez ohledu na to, ve které zemi nebo kterých zemích se projeví nepřímé následky této skutečnosti. „Škodou“ je myšlena primární škoda, ustanovení odkazuje na místo, na kterém skutečnost zakládající odpovědnost přímo poškodila bezprostředně dotčenou osobu (*Neumayr v KBB*⁷ Art 4 Rom II-VO, bod 3 s dalšími citacemi).
- 34 4.4. U čistě majetkové újmy bez porušení absolutních práv, která je předmětem i v projednávané věci, je určení místa vzniku škody ve smyslu čl. 4 odst. 1 nařízení Řím II podle literatury obtížné (*Melcher*, *Reine Vermögensschäden im internationalen Zuständigkeits- und Privatrecht*, VbR 2017, 126; *Lurger/Melcher*, *Handbuch Internationales Privatrecht*², bod 5/37 a násl., s dalšími citacemi zejména v bodě 81). Ve smyslu souladu, který je požadován v bodě 7 odůvodnění nařízení Řím II, je nezbytné odkázat i na ustanovení o příslušnosti v čl. 7 bodu 2 nařízení č. 1215/2012.
- 35 4.5. Pro účely určení místa vzniku škody podle čl. 7 bodu 2 nařízení č. 1215/2012 je třeba vycházet z místa, kde se škoda projevila (rozsudek Soudního dvora ve věci C-709/19, *Vereniging van Effectenbezitters*, body 26 a násl.), přičemž zvláštní kritéria pro určení příslušnosti mohou bez dalšího svědčit ve prospěch místa škodné události v členském státě bydliště žalobce, což vede k foru actoris (rozsudek Soudního dvora ve věci *Universal Music*, C-12/15, a *Löber*, C-304/17, bod 34). Podle judikatury Soudního dvora lze za porušení povinnosti prospektu považovat porušení informačních povinností ve státě bydliště žalobce (rozsudek Soudního dvora ve věci C-709/19 *Vereniging van Effectenbezitters*) nebo vedení typických účtů pro investice a škody (bankovní účet a vklad cenných papírů) u bank státu, v němž má žalobce bydliště (rozsudek Soudního dvora ve věci C-304/17, *Löber*). Pro místo, kde se čistě majetkové škoda přímo projevila na bankovním účtu, platí, že tam lze založit příslušnost soudu ve smyslu čl. 7 bodu 2 nařízení č. 1215/2012 pouze tehdy, pokud takovou příslušnost podporují i jiné

specifické okolnosti dotčeného skutkového stavu (viz *Lurger/Melcher*, Handbuch Internationales Privatrecht², bod 5/37).

- 36 4.6. V rozhodnutích 10 Ob 56/22s a 8 Ob 172/22k, která byla v nedávné době přijata k čl. 7 bodu 2 nařízení č. 1215/2012 v případech hazardních her proti maltské společnosti, vycházel Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud) z toho, že není rozhodující, kdo tyto hráčské účty vede. Platba hráče na tento účet ještě jeho majetek nepoškozuje, protože má pohledávku vůči společnosti ve stejné výši a tu si může nechat kdykoliv vyplatit. Až ztráta ze zakázané hazardní hry, která je vyšší než výhra, poškozuje majetek hráče tím, že se jeho nárok na výplatu snižuje o tuto ztrátu. Skutečnost, že protiprávnost zakládající náhradu škody vyplývá z porušení rakouského práva upravujícího hazardní hry, tedy z porušení veřejnoprávních rakouských imperativních ustanovení, byla v těchto věcech posouzena tak, že odkazuje do Rakouska. Rovněž rozhodnutí 3 Ob 164/23y a 6 Ob 168/23h, která se týkala žalob na náhradu škody proti hazardním společnostem samotným, vycházela z toho, že k porušení povinnosti relevantnímu pro vznik škody došlo v Rakousku.
- 37 4.7. Použijeme-li tento názor na místo vzniku škody podle čl. 7 bodu 2 nařízení č. 1215/2012 – z důvodu požadovaného souladu mezinárodního práva upravujícího příslušnost a mezinárodního práva soukromého – i na místo vzniku škody podle čl. 4 odst. 1 nařízení Řím II, pak by se místo pohledávky žalobce na výplatu zůstatku na hráčském účtu zřejmě nacházelo v místě jeho obvyklého bydliště.
- 38 4.8. Tímto směrem jde i rozhodnutí Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud) ve věci 6 Ob 233/18k týkající se případu, kdy žalobce nakládal se svým majetkem a poukázal platbu z Rakouska. V této věci bylo rozhodnuto o použití rakouského hmotného práva. Šestý senát – v rámci řízení vedeného proti notáři usazenému ve Švýcarsku, který vydával falešné kontrolní zprávy o zásobách drahých kovů – nezpochybňoval, že se místo vzniku škody rozhodné podle článku 4 nařízení Řím II nacházelo s ohledem na specifické okolnosti této situace v Rakousku.
- 39 4.9. Podle názoru senátu rozhodujícího ve věci je pro posouzení místa vzniku primární škody na jedné straně rozhodující, v čem tato škoda spočívá, a na druhé straně, kde poprvé – ve smyslu prvního snížení dotčeného majetku – tato škoda vznikla. V projednávané věci přichází do úvahy místo, z něhož žalobce poukázal platby ze svého bankovního účtu na hráčský účet – vycházíme-li z toho, že pohledávka žalobce na bezhotovostní peníze vůči bance má vyšší hodnotu, než pohledávka na vyplacení jeho vypočteného zůstatku na hráčském účtu vůči společnosti provozující hazardní hry, takže již tím by došlo k negativní změně majetku. Stejně tak si lze představit, ve smyslu námitek žalovaných, že k definitivnímu snížení majetku došlo až ztrátou vzniklou na hráčském účtu a vyhodnotit tuto skutečnost jako první škodu, k níž došlo na Maltě, protože účet je veden na Maltě. Vzhledem k tomu, že taková ztráta závisí na tom, že hráč opět hraje (a prohrává), bylo by možné považovat za událost, která způsobila první škodu, rovněž až tuto (další) hru vedoucí ke ztrátě a vycházet z místa této hry.

Budeme-li za první škodu považovat až (konečnou) ztrátu nároku na vyplacení zůstatku na hráčském účtu, pak vyvstává otázka, kde se nachází místo tohoto nároku, – na Maltě, kde je účet veden, v místě bydliště žalobce, v místě, kde se nachází jeho hlavní majetek nebo na jiném místě.

- 40 4:10. Pokud se místo vzniku primární škody nachází v Rakousku, pak by podle názoru senátu rozhodujícího ve věci – ve smyslu uvedené judikatury Soudního dvora Evropské unie k čl. 7 bodu 2 nařízení 1215/2012 – bylo ale nezbytné i v otázce použitelného práva vycházet z toho, že specifické okolnosti situace hovoří pro přiřazení hmotnému vnitrostátnímu právu místa vzniku škody. Zjevně užší spojení s jinou zemí ve smyslu čl. 4 odst. 3 nařízení Řím II každopádně podle názoru senátu není v projednávané věci zjevné.

K III.:

[OMISSIS] [vnitrostátní procesní ustanovení]

Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud)

Vídeň, dne 11. ledna 2024

[OMISSIS]